

Twenty Canons in Latin

I. Si quis in morbo a medicis excisus, vel a barbaris exsectus est, is maneat in clero. Si quis autem sanus seipsum abscidit, hunc, etiam in clero constitutum, abstinere convenit, et deinceps nullum talem promoveri oportet. Sicut autem hoc manifestum est, quod de iis qui de industria hoc agunt, audentque seipsos abscindere, dictum est: ita si qui vel a barbaris, vel a dominis eunuchi facti sunt, et ii alioqui digni inveniantur, tales in clerum admittit canon.

II. Quoniam multa vel necessitate, aut aliter cogentibus hominibus, facta sunt praeter canonem ecclesiasticum, ita ut homines e gentili vita nuper accedentes ad fidem, et exiguo tempore eruditi, statim ad spirituale lavacrum ducantur, et simul atque baptizati fuerint, ad episcopatum vel presbyterium promoveantur; recte habere visum est, ut nihil deinceps tale fiat. Nam et tempore opus est catechumeno, et post baptismum probatione maiore: apertum enim est apostolicum scriptum, dicens: Non neophytum, ne forte inflatus in iudicium incidat, et laqueum diaboli. Si vero procedente tempore aliquod animi peccatum inveniatur in ea persona, et duobus vel tribus testibus convincatur, abstinere talis a clero: qui autem praeter haec facit, ut qui magnae synodi adversarius esse audeat, ipse de clericatu periclitabitur.

III. Vetuit omnino magna synodus, ne liceat episcopo, nec presbytero, nec diacono, nec ulli penitus eorum qui sunt in clero, extraneam [subintroducendam] habere mulierem; nisi forte aut matrem, aut sororem, aut amitam, vel eas tantum personas quae omnem suspicionem effugiunt.

IV. Episcopum oportet maxime quidem ab omnibus qui sunt in provincia episcopis constitui: si vero hoc difficile fuerit, aut propter urgentem necessitatem, aut propter itineris longitudinem, tres omnino in idipsum convenientes, dummodo consenserint qui absunt, et per litteras approbaverint, ordinationem faciant. Confirmatio autem eorum quae in quaque provincia geruntur, tribuatur metropolitano.

V. De iis qui communione privantur, seu ex clero, seu ex laico ordine, ab episcopis uniuscujusque provinciae servetur haec sententia secundum canonem qui pronuntiat, ut hi qui ab aliis abjiciuntur, ab aliis non recipiantur. Inquiratur autem ne similitudine, aut contentione, aut aliqua alia molestia episcopi sint excommunicati. Ut hoc ergo de centius examinetur, recte habere visum est ut singulis annis per unamquamque provinciam bis in anno synodi fiant, ut omnes in unum convenientes episcopi provinciae, ejusmodi quaestiones examinent, et sic qui manifeste offenderint episcopum, juste excommunicati ab omnibus esse videantur, donec episcoporum coetui visum fuerit pro iis humaniorem ferre sententiam. Synodi autem fiant, una quidem ante Quadragesimam, ut omni similitudine sublata, munus purum Deo offeratur: secunda autem circa tempus autumnii.

VI. Antiqui mores obtineant, qui sunt in Aegypto, Libya et Pentapoli, ut Alexandrinus episcopus horum omnium habeat potestatem, quoniam illa est Romano etiam episcopo consuetudo. Similiter autem et in Antiochia, et in aliis provinciis privilegia serventur Ecclesiis. Illud autem omnino manifestum est, quod si quis praeter sententiam metropolitani factus sit episcopus, hunc magna synodus statuit non oportere esse episcopum. Si vero communi omnium suffragio rationi consentaneo, et secundum ecclesiasticum canonem, duo aut tres contentiose, seu propria pertinacia inducti contradixerint, obtineat plurimorum sententia.

VII. Quoniam consuetudo obtinuit, et antiqua traditio, ut Aeliae episcopus honoretur, habeat ordinem honoris, metropoli propria dignitate servata.

VIII. De his qui se catharos, id est puros, nominant, si aliquando ad catholicam et apostolicam Ecclesiam redierint, visum est sanctae et magnae synodo, ut accepta manuum impositione, sic in clero maneant. Prae omnibus autem eos scripto profiteri oportet, quod consentient, et sequentur dogmata Ecclesiae catholicae et apostolicae, id est, et cum digamis communicare, et his qui in persecutione lapsi sunt, quibus etiam tempus constitutum est, et opportunitas definita, ut in omnibus sequantur dogmata catholicae Ecclesiae. Ubique autem, sive in vicis, sive in civitatibus ipsi soli inventi fuerint ordinati, qui inveniuntur in clero in eodem ordine permaneant. Si autem catholicae Ecclesiae episcopo aut presbytero existente quidam accedunt, manifestum est, quod episcopus Ecclesiae dignitatem episcopi habeat. Qui autem apud eos, qui dicuntur cathari, nominatur episcopus, habeat honorem presbyteri, nisi forte placuerit episcopo nominis honorem illi concedere. Si hoc autem ei minime placuerit, inveniatur ei locus chor episcopi, aut presbyteri, ut in clero omnino esse videatur, ne in civitate duo sint episcopi.

IX. Si qui sine examinatione presbyteri promoti sint, vel cum discuterentur, peccata sua confessi sint, eisque confessis, homines contra canonem moti, manus imposuerint, tales canon non admittit: quod enim reprehensibile est, catholica Ecclesia non defendit.

X. Quicumque ex lapsis ordinati sunt per ignorantiam, aut dissimulationem eorum qui eos ordinarunt, hoc non praejudicat canonem Ecclesiastico; cogniti enim deponuntur.

XI. De his qui praevaricati sunt sine necessitate, aut facultatum ablatione, aut sine periculo, aut aliquo ejusmodi, quod factum est sub tyrannide Licinii, visum est synodo, licet misericordia indigni sint, benignitate tamen in eos uti. Quicumque ergo vere poenitent, tribus annis fideles inter audientes habeantur, et septem annis jaceant: duobus autem annis sine oblatione, populo communicent in orationibus.

XII. Quicumque vocati per gratiam, primum quidem ardorem fidemve suam ostenderunt, et cingulum militiae deposuerunt, postea vero ut canes ad suum vomitum reversi sunt, ita ut aliqui et pecuniam darent, et beneficiis militiam repeterent, hi decem annis jaceant, post triennii auditionis tempus. In his autem omnibus observare oportet propositum et modum poenitentiae. Quicumque enim et timore, et lacrymis, et patientia, et bonis operibus conversionem absque simulatione demonstrant, hi definitum tempus auditionis implentes, tum demum orationibus communicabunt, et postea licebit episcopo, de his aliquid humanius cogitare. Quicumque vero indifferenter tulerunt, et habitum Ecclesiam introeundi sibi arbitrati sunt ad conversionem sufficere, hi definitum tempus omnino impleant.

XIII. De his qui vita excedunt, vetus et canonica lex nunc quoque servabitur, ut si quis vita excedat, ultimo et necessario viatico minime privetur. Si vero desperatus, et communionem assecutus supervixerit, sit inter eos qui communionem orationis tantummodo consequuntur. Generaliter autem omni cuilibet in exitu posito, et eucharistiae participationem petenti, episcopus cum examinatione oblationem impertiat.

XIV. De catechumenis lapsis placuit sanctae et magnae synodo, ut ii tribus annis audientes tantum sint, postea orent cum catechumenis.

XV. Propter tumultus et seditiones quae fiunt, placuit omnino consuetudinem tolli, quae praeter canonem in quibusdam partibus invenitur, ut a civitate in civitatem nec episcopus, nec presbyter, nec diaconus transferatur. Si quis autem post definitionem sanctae et magnae synodi, tale quid aggressus fuerit, vel se rei ejusmodi dederit, quod factum erit omnino infirmabitur, et Ecclesiae restituetur cui fuerat episcopus, aut presbyter, vel diaconus ordinatus.

XVI. Quicumque temere et inconsiderate nec Dei timorem praeculis habentes, nec ecclesiasticum canonem agnoscentes, ab Ecclesia discesserint presbyteri vel diaconi, vel quicumque omnino in canone recensentur, hi nequaquam debent in aliam ecclesiam recipi, sed omnino cogendi sunt in suas ipsorum paroecias redire: vel si perseverent, eos a communione privari oportet. Si quis etiam ausus fuerit eum qui ad alium pertinet, surripere, et in sua ecclesia ordinare, non consentiente proprio episcopo, a quo recessit qui in canone censetur, ordinatio hujusmodi irrita erit.

XVII. Quoniam plerique qui in canone recensentur avaritiam et turpem quaestum sectantes, obliviscuntur divinae Scripturae dicentis: Pecuniam suam non dedit ad usuram (Psalm 14

15).5), et foenerantes centesimas exigunt, aequum censuit sancta et magna synodus, ut si quis inventus fuerit post hanc definitionem usuras sumere ex mutuo, vel aliter eam rem consecrari aut sescupla exigere, vel omnino aliquid aliud excogitare turpis lucri gratia, e clero deponatur, et alienus a canone existat.

XVIII. Pervenit ad sanctum magnumque concilium, quod in quibusdam locis et civitatibus, diaconi presbyteris eucharistiam praebeant; quod neque canon, neque consuetudo tradidit, ut qui potestatem offerendi non habent, his qui offerunt corpus Christi porrigant. Illud etiam innotuit quod jam quidam ex diaconis etiam ante episcopos eucharistiam attingant. Omnia igitur ista auferantur, et diaconi intra propriam mensuram maneant, scientes quod ministri sunt episcoporum, et presbyteris inferiores existant: accipiant autem suo ordine eucharistiam post presbyteros, vel episcopo dante vel presbytero; sed nec sedere in medio presbyterorum diaconis liceat, id enim fit praeter canonem et ordinem. Si quis autem obedire noluerit post has definitiones, desinat esse diaconus.

XIX. De Paulianistis, si ad Ecclesiam catholicam confugerint, definitum est eos omnino rebaptizari. Si qui vero praeterito tempore in clero fuerint, si quidem inculpati et irreprehensibiles, rebaptizati ordinentur ab episcopo catholicae Ecclesiae. Si vero examinati, minus apti deprehensi fuerint, deponi eos convenit: similiter autem et de diaconissis, et omnino de his qui sub canone versantur, eadem forma servabitur. Diaconissarum autem meminimus, quae in habitu quidem esse censentur, quia vero nullam manus impositionem habent, ut omnino inter laicos ipsae deputentur.

XX. Quoniam sunt quidam, qui die dominico genua flectunt, et in diebus Pentecostes, ut omnia similiter in omni paroecia servantur, visum est sanctae synodo, stantes Deo orationes persolvere.

Canons of the Council of Nicaea - Page 1 of 2 (earlychurchtexts.com)

Canons of the Council of Nicaea - Page 2 of 2 (earlychurchtexts.com)